

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 01961-13/2025-ERU

V Jihlavě dne 16. září 2025

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **HALIMEDES, a.s.**, se sídlem Na Kampě 509/14, 118 00 Praha 1 – Malá Strana, IČ: 290 15 961 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01961-6/2025-ERU (sp. zn. OSR-01961/2025-ERU) ze dne 14. března 2025, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, shledal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že závažně ztížil výkon dozoru podle § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť v rozporu s § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději dne 10. února 2025 neposkytl veškeré požadované podklady a informace specifikované v Žádosti o poskytnutí podkladů a informací č. j. 11079-98/2024-ERU ze dne 14. ledna 2025 (**výrok I.**), za což mu byla uložena pokuta ve výši 500 000 Kč (**výrok II.**) a povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 2 500 Kč (**výrok III.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 14 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) a odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ve znění pozdějších předpisů, na doporučení rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

I. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01961-6/2025-ERU ze dne 14. března 2025 (sp. zn. OSR-01961/2025-ERU) se ve výroku II. mění tak, že se slova: „500 000 Kč (slovy: pět set tisíc korun českých)“ nahrazují slovy: „300 000 Kč (slovy: tři sta tisíc korun českých)“.

II. Rozklad společnosti HALIMEDES, a.s., se sídlem Na Kampě 509/14, 118 00 Praha 1 – Malá Strana, IČ: 290 15 961, proti výrokům I. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01961-6/2025-ERU ze dne 14. března 2025 (sp. zn. OSR-01961/2025-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se v této části potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh správního řízení

Energetický regulační úřad zahájil dne 10. září 2024 u účastníka řízení kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování § 11 odst. 10 energetického zákona. Oznámení o zahájení kontroly č. j. 11079-1/2024-ERU bylo účastníku řízení doručeno dne 10. září 2024. Účastník řízení nereagoval na žádosti o poskytnutí podkladů a informací v rámci prováděné kontroly, konkrétně žádost obsaženou v rámci Oznámení o zahájení kontroly č. j. 11079-1/2024 ze dne 6. září 2024 ani žádost obsaženou ve Výzvě k součinnosti č. j. 11079-3/2024-ERU ze dne 8. října 2024.

Dne 14. ledna 2025 zaslal Energetický regulační úřad v rámci prováděné kontroly účastníku řízení Žádost o poskytnutí podkladů a informací č. j. 11079-98/2024-ERU, která mu byla doručena dne 24. ledna 2025. Správní orgán konkrétně účastníka řízení požádal o poskytnutí (i) kopie 218 vyúčtování dodávky plynu nebo sdružených služeb dodávky plynu vyhotovených zákazníkům v odběrných místech uvedených v příloze žádosti za období dodávky uvedené rovněž v této příloze a (ii) kopie dokladů o tom, že tato vyúčtování byla zákazníkům odeslána, předána nebo zpřístupněna, k čemuž mu poskytl lhůtu 15 kalendářních dnů ode dne doručení žádosti. Účastník řízení na žádost nikterak nereagoval.

Na základě těchto skutečností zahájil Energetický regulační úřad správní řízení s účastníkem řízení. Oznámení o zahájení kontroly a žádost o poskytnutí podkladů a informací č. j. 11079-98/2024-ERU ze dne 14. ledna 2025 byly založeny do správního spisu dne 12. února 2025.

Příkazem č. j. 01961-3/2025-ERU ze dne 12. února 2025, který byl účastníku řízení doručen dne 20. února 2025, uznal Energetický regulační úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za což mu uložil pokutu ve výši 500 000 Kč. Účastník řízení podal proti příkazu odpor, který blíže neodůvodnil.

Dne 28. února 2025 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o pokračování ve správním řízení a Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry č. j. 01961-5/2025-ERU, které bylo účastníku řízení doručeno dne 5. března 2025. Na toto vyrozumění jmenovaný nereagoval; ke sdělenému obvinění se nijak nevyjádřil.

II. Napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad rozhodnutím č. j. 01961-6/2025-ERU ze dne 14. března 2025 rozhodl, že účastník řízení spáchal přestupek podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona jednáním specifikovaným ve výroku tohoto rozhodnutí, za což mu byla uložena pokuta ve výši 500 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení.

V odůvodnění prvostupňový správní orgán odkázal na výše uvedené okolnosti, tj. neposkytování součinnosti účastníkem řízení v rámci zahájené kontroly.

Energetický regulační úřad konstatoval, že v Žádosti o poskytnutí podkladů a informací č. j. 11079-98/2024-ERU poučil účastníka řízení o jeho povinnosti vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit správnímu orgánu výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem, poskytovat k tomu potřebnou součinnost a též o tom, že pokud znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru tím, že nesplní některou z jeho povinností, dopouští se přestupku. Pokud účastník řízení v rámci kontroly požadované údaje a podklady nepředložil, a tedy neposkytl potřebnou součinnost k výkonu oprávnění Energetického regulačního úřadu stanovených

kontrolním řádem, porušil § 10 odst. 2 kontrolního řádu, a tedy závažně ztížil výkon dozoru Energetického regulačního úřadu, neboť ten je v důsledku jeho nesoučinnosti schopen pouze ve velmi omezené míře zjistit stav věci.

Správní orgán shledal naplnění formální i materiální stránky přestupku a přistoupil k uložení pokuty ve výši poloviny zákonné sazby. Přitom vyhodnotil přestupek účastníka řízení jako relativně závažný, neboť Energetický regulační úřad si požadované podklady a informace není schopen zajistit jiným způsobem než od účastníka řízení. Současně přihlédl k tomu, že z dosavadního postupu účastníka řízení se jeví, že ten zcela záměrně podklady k vyúčtování dodávek plynu do více než 200 odběrných míst zákazníků správnímu orgánu neposkytuje. Prvostupňový orgán dále zohlednil opakovanost porušování zákona účastníkem řízení, kdy za zcela určující pro výši uložené pokuty vzal skutečnost, že dosavadní pokuty ukládané při spodní hranici zákonné sazby neplnily svou preventivní funkci; dále zohlednil osobní a majetkové poměry účastníka řízení.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01961-6/2025-ERU ze dne 14. března 2025, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 18. března 2025, podal tento dne 2. dubna 2025 blanketní rozklad, který následně na výzvu prvostupňového správního orgánu dne 14. dubna 2025 doplnil.

Účastník řízení má napadené rozhodnutí za nezákonné a nesprávné. Jmenovaný se vytýkaného přestupku nemohl dopustit proto, že k požadovaným podkladům a informacím neměl v uvedené době objektivně přístup z důvodu protiprávního útoku na jeho webovou kancelář a zablokování přístupu k datovému skladu s těmito dokumenty. Za účelem prokázání tvrzené skutečnosti navrhl účastník řízení výslech osob podílejících se na operativním řešení důsledků protiprávního toku. O uvedené skutečnosti přitom účastník řízení správní orgán již v průběhu roku 2024 několikrát informoval, např. při komunikaci s oddělením ochrany spotřebitele Energetického regulačního úřadu (jednalo se tedy o skutečnost známou správnímu orgánu z jeho úřední činnosti a účastník řízení má za to, že se žádného pochybení nedopustil, když ji správnímu orgánu opětovně nesděloval). Veškeré podklady, které má (a bude mít) jmenovaný k dispozici, je připraven správnímu orgánu poskytnout.

Účastník řízení dále namítal nepřiměřenost výše uložené pokuty ve vztahu k majetkovým poměrům účastníka řízení a její nepřezkoumatelnost ve vztahu k rozhodovací praxi správního orgánu.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a s předepsanými náležitostmi. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že toto rozhodnutí bylo založeno na zjištění skutkového stavu věci v souladu s § 3 správního řádu, právní posouzení

protiprávního jednání účastníka řízení bylo provedeno v souladu s právními předpisy, avšak výše uložené pokuty nebyla dostatečně zdůvodněna a je nepřiměřená.

Podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona platí, že právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že *znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle § 18 odst. 1 tohoto zákona tím, že neumožní Energetickému regulačnímu úřadu výkon jeho oprávnění podle § 18 odst. 5 téhož zákona nebo nesplní některou z povinností podle kontrolního řádu.*

Podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba *povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.*

Účastníku řízení je napadeným rozhodnutím vytýkáno, že Energetickému regulačnímu úřadu neposkytl v požadované lhůtě podklady a informace specifikované v Žádosti o poskytnutí podkladů a informací ze dne 14. ledna 2025, která mu byla doručena dne 24. ledna 2025, a na niž jmenovaný nijak nereagoval. Navíc účastník řízení nereagoval na žádnou z žádostí o poskytnutí podkladů a informací v rámci prováděné kontroly, když obdobné podklady byly po účastníku řízení požadovány již v rámci Oznámení o zahájení kontroly ze dne 6. září 2024 či ve Výzvě k součinnosti ze dne 8. října 2024, tzn. byly požadovány opakovaně. Nepředložení požadovaných informací a podkladů proto správní orgán vyhodnotil jako neposkytnutí součinnosti, v jehož důsledku nemohl být v plném rozsahu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tzn. v rámci předmětu prováděné kontroly nemohlo být v plném rozsahu ověřeno, zda účastník řízení dodržuje zákonnou lhůtu pro poskytnutí vyúčtování podle § 11 odst. 10 energetického zákona.

Rada nemá po přezkoumání spisového materiálu pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu, tedy, že účastník řízení neposkytl kontrolujícím pracovníkům Energetického regulačního úřadu potřebnou součinnost, a ostatně ani účastník řízení jej nerozporuje. Stejně jako prvostupňový orgán, i Rada považuje požadované informace a podklady za relevantní pro dosažení účelu výkonu kontroly; ani k tomu nicméně námitky účastníka řízení nesměřují. Z podaného rozkladu je zřejmé, že účastník řízení má za to, že se vytýkaného přestupku nemohl dopustit proto, že k požadovaným podkladům a informacím neměl v uvedené době objektivně přístup z důvodu tvrzeného útoku na jeho webovou kancelář a zablokování přístupu k datovému skladu s těmito dokumenty. Účastník řízení se tedy v podaném rozkladu snaží vysvětlit, proč požadované podklady a informace správnímu orgánu neposkytl. K uvedené námitce uvádí Rada následující.

Tvrdí-li účastník řízení, že se vytýkaného přestupku nemohl z konkrétních důvodů dopustit, je třeba uvažovat, jakou okolností by takto tvrzené důvody mohly být. Jelikož z formálního hlediska došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku, lze uvažovat toliko o nenaplnění materiální stránky přestupku, příp. o aplikaci liberačního důvodu podle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ani k jedné z těchto variant se však Rada nemůže z níže uvedených důvodů přiklonit.

Proces kontroly vyžaduje vzájemnou komunikaci a součinnost mezi kontrolním orgánem a kontrolovanou osobou, na základě něhož je možné dosáhnout účelu a cíle kontroly. To uvedl i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku č. j. 8 As 102/2019-31, zdůraznil, že „kontrola představuje interaktivní činnost, která z povahy věci a cíle, jehož má být dosaženo

(tj. zjištění, zda kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z právních předpisů nebo které jí byly na základě těchto předpisů uloženy), vyžaduje vzájemnou komunikaci a součinnost mezi kontrolním orgánem a kontrolovanou osobou. (...) Pouze na základě vzájemného dialogu je možné dospět k cíli kontroly. Projeví-li kontrolovaná osoba snahu dialog vést, je na kontrolním orgánu, aby v něm pokračoval a nepřistoupil automaticky k trestání kontrolované osoby za domnělé neposkytnutí potřebné součinnosti při kontrole (...).“

Pokud účastník řízení v rozkladu tvrdí (avšak nedokládá důkazy), že k požadovaným podkladům a informacím neměl v uvedené době objektivně přístup z důvodu údajně protiprávního útoku na jeho webovou kancelář a zablokování přístupu k datovému skladu s těmito dokumenty, není Radě zřejmé, proč jmenovaný tuto skutečnost kontrolnímu orgánu v rámci prováděné kontroly kdykoliv nesdělil. Obsahem kontrolního spisu sp. zn. 11079/2024-ERU není jakákoliv reakce ze strany účastníka řízení, a to ani na Oznámení o zahájení kontroly ze dne 6. září 2024, Výzvu k součinnosti ze dne 8. října 2024, či na Žádost o poskytnutí podkladů a informací ze dne 14. ledna 2025. Účastník řízení ani v průběhu správního řízení netvrdil, ani žádným způsobem nedoložil okolnosti, za kterých ke spáchání přestupku došlo, zda tu byly nějaké objektivní okolnosti či důvody, pro které nemohl včas poskytnout požadovanou součinnost a které by výrazným způsobem snižovaly závažnost jeho jednání nebo které by mohly být správním orgánem posouzeny jako liberační důvod. Z kontrolního spisu není zřejmá ani jakákoliv snaha účastníka řízení o vysvětlení věci, poskytnutí součinnosti kupříkladu v dodatečné lhůtě; obsahem tohoto spisu není jakákoliv žádost účastníka řízení o prodloužení lhůty k předložení požadovaných podkladů a informací či jakékoliv vysvětlení, proč jmenovaný nemůže požadované podklady a informace poskytnout. Ani v odporu podaném proti příkazu Energetického regulačního úřadu účastník řízení žádnou argumentaci neuvedl. Z toho lze dovodit buď nedůvěryhodnost tvrzení účastníka řízení, anebo okolnost, že tvrzené skutečnosti neměly na neposkytnutí součinnosti žádný vliv, neboť i přes případné znepřístupnění relevantních dokumentů účastník řízení zjevně nehodlal se správním orgánem komunikovat a jakoukoliv součinnost poskytovat.

První reakce účastníka řízení v rámci kontroly byla až ve dnech 10. května 2025 a 13. května 2025, kdy jmenovaný kontrolnímu orgánu část požadovaných podkladů a informací (konkrétně kopie 151 požadovaných vyúčtování) zaslal. Tomu již nicméně předcházelo vydání napadeného rozhodnutí ze dne 14. března 2025, které bylo účastníku řízení dne 18. března 2025 doručeno, a na něhož jmenovaný reagoval rozkladem.

Účastník řízení v rozkladu kromě toho uvedl, že o uvedené skutečnosti (hackerském útoku na jeho společnost) informoval správní orgán již několikrát v průběhu roku 2024, a to při komunikaci s oddělením ochrany spotřebitele Energetického regulačního úřadu, pročez se žádného pochybení nedopustil, neboť se jednalo o skutečnost známou správnímu orgánu z jeho úřední činnosti. K tomu doložil komunikaci s Mgr. [REDAKCE] odborným radou v Oddělení ochrany spotřebitele, ze dne 17. října 2024, kdy Mgr. [REDAKCE] jakožto člen představenstva účastníka řízení, k dotazu Mgr. [REDAKCE] ohledně stížností na nezaslání zálohových faktur plynu společnosti STAMEDOP, a.s., uvedl, že „Bohužel v měsíci dubnu květnu byla moje společnost napadena hackerským útokem který ji paralyzoval, sice jsme zakazníky informovali ale ne každý reagoval. V současné době se podařilo softwarově zajistit fakturaci a intenzivně se pracuje na kompletne nových strankach a zakaznickem portalu.“

Rada nemá za to, že by skutečnost, že účastník řízení v rámci e-mailové komunikace s jiným pracovníkem Energetického regulačního úřadu v rámci zcela jiného předmětu řízení

vedl, že jeho společnost byla napadena hackerským útokem, měla mít za následek závěr o tom, že se účastník řízení vytýkaného přestupku nedopustil. Jak již bylo uvedeno, součinnost spočívá především v komunikaci, a měl-li účastník řízení zájem na tom, aby kontrolní orgán tvrzenou okolnost v jeho prospěch zohlednit, měl učinit vše pro to, aby se jí kontrolní orgán kvalifikovaně dozvěděl (tzn. sám ji měl kontrolnímu orgánu sdělit, příp. odkázat na komunikaci, v níž uvedenou informaci jinému zaměstnanci správního orgánu poskytl), což však neučinil. Účastníku řízení muselo být z postupu kontrolního orgánu zřejmé, že takovou informaci nedisponuje, ostatně mohlo se jednat v té době již o informaci neaktuální (uváděn byl hackerský útok v dubnu), uvedené navíc nemůže znamenat, že by správní orgán na neurčito přestal vykonávat dozorové pravomoci a po účastníkovi řízení nemohl vyžadovat součinnost. Účastník řízení mohl na tyto úkony jakkoliv reagovat, což neučinil.

Podle § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Z výše uvedeného je nicméně zřejmé, že účastník řízení vše, co po něm bylo možno požadovat, neučinil, neboť v průběhu kontrolního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, s kontrolním orgánem vůbec nekomunikoval, tzn. nevyvinul jakoukoliv snahu o zabránění přestupku. Rada má současně za to, že účastníkem řízení tvrzené okolnosti nemohou vést ani k závěru o nenaplnění materiální stránky vytýkaného přestupku, a to rovněž pro absenci jakékoli snahy účastníka řízení reagovat na výzvy správního orgánu a zjevnému neposkytnutí součinnosti ve stanovených lhůtách, v důsledku čehož bylo správnímu orgánu zamezeno v řádném, rychlém a efektivním výkonu kontroly.

Rada se pak neztotožňuje ani s názorem účastníka řízení, že by informace o hackerském útoku, jež jmenovaný sdělil Mgr. Loutchanovi, měla být skutečností známou správnímu orgánu z úřední činnosti, kterou by byl správní orgán povinen bez dalšího zohlednit v jakémkoliv vedeném řízení. Ustanovení § 50 odst. 1 správního řádu předpokládá, že skutečnosti známé správnímu orgánu mohou (nikoliv musí) být podkladem pro vydání rozhodnutí, přičemž takové skutečnosti není třeba dokazovat. Jedná se o takové skutečnosti, ohledně nichž získal správní orgán poznatky svou vlastní úřední činností. V rozhodnutí č. j. 1 As 33/2011-58 ze dne 12. dubna 2011 Nejvyšší správní soud uvedl, že „*skutečnosti obecně známé (tzv. notoriety) obdobně jako skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti (§ 50 odst. 1 správního řádu) jsou objektivizované, do značné míry nesporné skutečnosti, které se v soudním či správním řízení zásadně nedokazují...*“ Tvrzení účastníka řízení o hackerském útoku jistojistě takovou objektivizovanou nespornou skutečností není, neboť jmenovaný ji do dnešního nedoložil; v tomto směru toliko v podaném rozkladu navrhl výslech svědků, přestože by uvedenou skutečnost bylo možné zcela jistě dokázat i jinak, z hlediska průběhu správního řízení účelněji a hospodárněji.

Jak již bylo uvedeno, účastníku řízení je vytýkáno porušení povinnosti součinnosti vyplývající z ustanovení § 10 odst. 2 kontrolního řádu, které sama o sobě předpokládá určité konání ze strany kontrolované osoby. Za situace, kdy kontrolovaná osoba v rámci probíhající kontroly na opakovaný požadavek na předložení podkladů a informací ze strany Energetického regulačního úřadu nijak nereagovala, nelze dojít k jinému závěru, než že tuto součinnost neposkytla, čímž v posuzované situaci závažně ztížila výkon dozoru podle § 18 odst. 1 energetického zákona. Přestože se pak Energetický regulační úřad uchýlil též k vyžadování podkladů a informací přímo od zákazníků, nezbavuje to kontrolovanou osobu odpovědnosti za případné neposkytnutí součinnosti. V tomto směru je třeba do jisté míry korigovat odůvodnění napadeného rozhodnutí, když prvostupňový orgán v bodě [25] uvedl, že si není

schopen zajistit požadované podklady a informace jiným způsobem než od účastníka řízení; ale následně přistoupil k jejich vyžádání od samotných zákazníků. Právě nutnost vyžádat si požadované informace a podklady od samotných zákazníků, kdy je vzhledem k množství zákazníků, kterých se uvedené informace a podklady týkají, velmi obtížné (z hlediska množství kontrolních úkonů) a nepravděpodobné, že by se podařilo veškeré tyto podklady opatřit (mnozí spotřebitelé zejména staršího věku se nejsou schopni ve smluvních podkladech či požadavcích kontrolujících zorientovat, nemají již vyúčtování k dispozici apod.), vnímá Rada jako závažné ztížení výkonu dozoru, které dosazuje takové intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku.

Účastník řízení dále namítal nepřiměřenost výše uložené pokuty ve vztahu k jeho majetkovým poměrům a její nepřezkoumatelnost ve vztahu k rozhodovací praxi správního orgánu.

K tomu je třeba uvést, že Energetický regulační úřad uložil účastníku řízení pokutu ve výši 500 000 Kč, tj. pokutu ve výši poloviny zákonné sazby, přičemž vzal za určující, že účastník řízení se dopouští porušování právních předpisů opakovaně a dosud ukládané pokuty při spodní hranici zákonné sankce neplnily svou preventivní funkci, současně uvedl, že za neplnění kontrolované povinnosti, tj. neposkytování vyúčtování ve lhůtách stanoveným energetickým zákonem, by účastníku řízení hrozila pokuta výrazně citelnější.

Rada dospěla z níže uvedených důvodů k závěru, že výši uložené pokuty je třeba přiměřeně snížit a v souladu se zásadou, podle níž tvoří řízení na prvním i druhém stupni jeden celek, odůvodnění její výše doplnit.

Energetický regulační úřad vyhodnotil při úvahách o výši pokuty spáchaný přestupek jako „relativně“ závažný. K tomu Rada doplňuje, že při kontrole dodržování povinnosti držitele licence řádně a včas vyúčtovat zákazníkům dodávky energií jsou požadované kopie vyúčtování a dokladů o jejich zaslání zákazníkům pro výkon kontroly podstatnými informacemi či podklady (lze je srovnat s datem zpřístupnění dat o spotřebě energií obchodníkovi, od čehož se odvíjí právním předpisem stanovená lhůta pro vyúčtování). Z hlediska závažnosti předmětného přestupku je namístě zhodnotit potenciální význam kontrolní činnosti z hlediska ochrany veřejného zájmu a míru narušení výkonu kontrolní činnosti (též z hlediska toho, zda informace nebylo možno získat přiměřeně jiným způsobem). V daném případě se jednalo o výkon dozoru týkající se potenciálně vyššího počtu dotčených zákazníků, přičemž povinnost řádně a včas vyúčtovat je jednou ze základních povinností držitele licence vyplývající mu ze smluv o sdružených službách dodávky uzavřených se zákazníky; porušení uvedené povinnosti tedy představuje potenciálně závažné porušení. Jak již bylo uvedeno výše, přestože bylo myslitelné obstarat část podkladů jiným způsobem (tzn. od zákazníků), k čemuž Energetický regulační úřad ostatně přistoupil, není s ohledem na velké množství zákazníků, kterých se to týká, možné tímto způsobem zajistit úplnost a spolehlivost zjištěných informací (tj. nebylo by možno s jistotou zjistit úplný stav věci). Jednání účastníka řízení tedy závažným způsobem ztížilo postup Energetického regulačního, a zatěžovalo nejen jej, ale i zákazníky, pročež je třeba uvedenou skutečnost vyhodnotit výrazně k tíži účastníka řízení.

Co se týče zohlednění majetkových poměrů účastníka řízení, je třeba uvést, že Energetický regulační úřad v době vydání napadeného rozhodnutí relevantními údaji nedisponoval. Účastník řízení se po celou dobu řízení ke svým majetkovým poměrům nevyjádřil a účetní závěrky účastníka řízení založené ve Sbírce listin obchodního rejstříku byly neaktuální. V tomto směru nelze námitku účastníka řízení o aktuálnosti účetní závěrky založené

ve Sbírce listin považovat za relevantní, neboť z veřejně dostupných podkladů obchodního rejstříku je zřejmé, že účetní závěrka účastníka řízení za rok 2023 byla rejstříkovému soudu doručena až dne 25. března 2025 a založena dne 26. března 2025, účetní závěrka za rok 2022 dokonce až o týden později, v obou případech tedy až po vydání napadeného rozhodnutí.

Ke zjišťování a prokazování majetkových poměrů obviněného z přestupku Rada podotýká, že správní orgán nedisponuje žádnou zvláštní pravomocí v kontextu práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí. Proto je zjišťování těchto okolností z povahy věci do určité míry omezeno a záleží především na obviněném, zda správnímu orgánu údaje o svých majetkových poměrech poskytne a věrohodným způsobem doloží (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133). Jestliže tak účastník řízení neučinil, bylo na prvostupňovém orgánu, aby jeho finanční situaci v podstatě „odhadl“, přičemž vycházel Energetický regulační úřad z toho, že pokud je jmenovaný držitelem licence na obchod s plynem, aktivně dodávající plyn do několika set odběrných míst zákazníků, nemůže se zaplacení pokuty v řádu několika set tisíc korun stát jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti. Rozhodující navíc ani není záporný výsledek hospodaření, kdy podle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 236/2014, *„Samotný záporný výsledek hospodaření však není překážkou pro uložení pokuty a neznamena ani, že uložená pokuta je likvidační.“*

Zohlední-li pak Rada účetní závěrky účastníka řízení, které má nově k dispozici, je třeba konstatovat, že čistý obrat účastníka řízení činil za rok 2022 celkem 22 107 000 Kč, za rok 2023 celkem 21 529 000 Kč a za rok 2024 celkem 27 586 000 Kč. Účastník řízení pak dosáhl v roce 2022 výsledku hospodaření ve výši 1 473 000 Kč, v roce 2023 ve výši 548 000 Kč, a přestože hospodářský výsledek účastníka řízení v roce 2024 měl činit - 21 000 Kč, nelze s ohledem na výše uvedené (především s ohledem na stabilní výši obratu dosahující několik desítek milionů korun, který se v roce 2024 ještě poměrně výrazně navýšil) o likvidační výši pokuty ani o její nepřiměřenosti ve vztahu k majetkovým poměrům účastníka řízení uvažovat.

Je skutečností, že účastníku řízení byla za spáchání vytýkaného přestupku uložena relativně vysoká pokuta, přičemž je s ohledem na námitku účastníka řízení nezbytné posoudit, zda se jedná o pokutu, která je v souladu s rozhodovací praxí Energetického regulačního úřadu.

V této části odkázal Energetický regulační úřad na rozhodnutí, jimiž byly účastníku řízení v minulosti uloženy pokuty za porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví, avšak neuvedl, o porušení jakých povinností se v uvedených případech jednalo a jaké výše pokut byly účastníku řízení uloženy. Proto lze částečně přisvědčit námitce účastníka řízení o nepřezkoumatelnosti uvedené části rozhodnutí. Rada k tomu doplňuje, že rozhodnutím č. j. 08603-10/2019-ERU ze dne 31. srpna 2020 byl účastník řízení potrestán za několik přestupků podle energetického zákona, které se týkaly neplnění jeho povinností vůči zákazníkům, a Rada s ohledem na jiný charakter porušovaných povinností nepovažuje za vhodné označovat uvedené rozhodnutí (co se týče výše uložené pokuty) za relevantní pro nyní posuzovaný případ. Rozhodnutím č. j. 03125-3/2021-ERU ze dne 20. května 2021 ve spojení s rozhodnutím Rady č. j. 03125-10/2021-ERU ze dne 14. června 2021 byl účastník řízení potrestán opět za několik přestupků, jedním z nich však bylo i porušení povinnosti podle § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona jako v posuzované situaci, za což byla účastníku řízení uložena úhrnná pokuta 35 000 Kč.

Pro posouzení výše pokuty v posuzovaném případě jsou však relevantní následující rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, jimiž byl účastník řízení potrestán za spáchání přestupku podle § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona, kdy se jedná taktéž

o nesoučinnostní přestupek, svým charakterem podobný nyní projednávanému případu. Příkazem č. j. 03532-3/2022-ERU ze dne 3. února 2022 za něj byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 60 000 Kč, příkazem č. j. 03380-3/2024-ERU ze dne 5. března 2024 pokuta ve výši 15 000 Kč, příkazem č. j. 11637-3/2024-ERU ze dne 19. září 2024 byla účastníku řízení za spáchání 8 přestupků uložena úhrnná pokuta ve výši 300 000 Kč a příkazem č. j. 13159-3/2024-ERU ze dne 29. října 2024 ze spáchání 2 přestupků úhrnná pokuta ve výši 50 000 Kč. Uvedená rozhodnutí jednak vypovídají o výši pokut, které byly účastníku řízení v minulosti za obdobné jednání ukládány, jednak o tom, že účastník řízení se v relativně krátké době dopouští porušování vytýkané povinnosti ve vztahu ke správnímu orgánu opakovaně, a dosavadní potrestání tedy nevedla k nápravě.

Ve vztahu k rozhodovací praxi správního orgánu lze dále uvést, že účastník řízení v podaném rozkladu záměrně uvádí případy, kdy byly účastníkům řízení uloženy pokuty spíše v symbolické výši. Pomíjí však pokuty, které mu byly uloženy např. v řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00239/2025-ERU (50 000 Kč), či v již zmiňovaných řízení sp. zn. OSR-116637/2024-ERU (300 000 Kč) a sp. zn. OSR-13159/2024-ERU (50 000 Kč). Je však skutečností, že Energetický regulační úřad v případě postihování obdobných přestupků většinou přistupuje k ukládání pokut v řádu desítek, nikoliv stovek tisíců korun (srov. např. příkaz Energetického regulačního úřadu č. j. 06302-3/2025-ERU ze dne 11. června 2025, příkaz č. j. 04161-3/2025-ERU ze dne 7. dubna 2025 či příkaz Energetického regulačního úřadu č. j. 06551-3/2025-ERU ze dne 19. června 2025, vše dostupné na webových stránkách Energetického regulačního úřadu, kdy byly uloženy pokuty v rozpětí 15 000 Kč - 20 000 Kč).

Na druhou stranu je možné odkázat na rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 19540-8/2022-ERU ze dne 20. července 2023 ve spojení s rozhodnutím Rady č. j. 19540-13/2022-ERU ze dne 6. února 2024, kterými byla společnost ELGAS Energy, s.r.o., uložena za přestupek podle § 91a odst. 2 písm. f) pokuta ve výši 190 000 Kč.

Ve vztahu k rozhodovací praxi správního orgánu týkající se nesoučinnostních přestupků je nicméně třeba zdůraznit, že Energetický regulační úřad doposud neposuzoval takto rozsáhlou a opakovanou nesoučinnost kontrolovaného subjektu, jako je tomu v posuzovaném případě, o čemž vypovídá nejen množství pokut, které byly účastníku řízení v relativně krátké době uloženy, ale i absence jakékoliv komunikace ze strany účastníka řízení ve vztahu ke kontrolnímu orgánu. Z uvedeného důvodu je zcela namístě, aby se uložená výše pokuty rozhodovací praxi správního orgánu do jisté míry vymykala.

Jak uvedl Energetický regulační úřad v bodě [39] napadeného rozhodnutí, podle judikatury musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta tedy musí mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení povinností z jeho strany. Dosavadní přístup účastníka řízení však vede Radu k závěru, že se mu porušování povinností součinnosti v zásadě vyplatí. Energetický regulační úřad v důsledku není schopen v plném rozsahu prokázat porušování kontrolovaných povinností držitele licence. Radě je z její úřední činnosti známo, že Energetický regulační úřad vede (či vedl) s účastníkem řízení několik kontrolních a sankčních řízení týkajících se jak včasného nevyúčtování dodávek plynu, tak např. nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu či nestanovení výše

zálohových plateb nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby plynu v následujícím zúčtovacím období apod. Za takové přestupky mohou být účastníku řízení ukládány řádově vyšší pokuty (v řádech sto tisíců i milionů korun [kupříkladu za přestupek včasného nevyúčtování dodávek energií hrozí v souladu s energetickým zákonem pokuta až do výše 15 000 000 Kč]), a to zejména s ohledem na počet zákazníků, jichž se protiprávní jednání účastníka řízení týká. Pokud tedy jmenovaný záměrně s kontrolním orgánem nespolupracuje, resp. vůbec nekomunikuje, má Energetický regulační úřad jen omezené možnosti protiprávní jednání zjistit, minimálně ne v odpovídajícím rozsahu.

Zejména s odkazem na to, co bylo uvedeno v předchozích dvou odstavcích, Rada souhlasí s prvostupňovým orgánem v tom, že je třeba účastníku řízení uložit nikoliv symbolickou pokutu v řádu deseti tisíců korun, ale skutečně v řádu sto tisíců korun, tak, aby se více přibližovala výši pokut hrozící mu za porušování kontrolovaných povinností držitele licence. Tomu podle názoru Rady odpovídá pokuta ve výši 300 000 Kč, která odráží jak charakter porušené povinnosti, tzn. skutečnost, že je trestáno porušování povinnosti součinnosti vůči kontrolnímu orgánu, tak skutečnost, že v případě sankcionování neplnění kontrolovaných povinností držitele licence by účastníku řízení hrozila pokuta výrazně vyšší, i to, že účastník řízení v době po vydání napadeného rozhodnutí část požadovaných podkladů správnímu orgánu poskytl. Pokuta ve výši 300 000 Kč současně zohledňuje opakovanost porušování právních předpisů ze strany účastníka řízení a jeho liknavý přístup.

V. Závěr

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěla Rada k závěru, že bylo v části výroku II. vydáno v rozporu se zákonem z důvodu nepřiměřenosti výše uložené pokuty a jejího nedostatečného odůvodnění. S ohledem na hospodárnost řízení a zásadu, podle níž tvoří rozhodnutí na prvním i druhém stupni jeden celek, přistoupila Rada podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu k moderaci výše uložené pokuty a doplnění odůvodnění napadeného rozhodnutí, když tento postup není na újmu účastníka řízení, ale k jeho prospěchu (nejedná se tedy o rozpor se zásadou *reformationis in peius*). Ve zbytku Rada rozklad podaný účastníkem řízení zamítla a napadené rozhodnutí v této části potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Jan Šefránek, Ph.D., v.r.
předseda Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

HALIMEDES, a.s.